

ESZPERANTÓ C1 MINTAFELADATSOR

I. Olvasáskészség

Olvasáskészség 1

Maximális pontszám: 20

Hopijaj indianoj kaj maizo

Por Hopioj*, indiana gento loĝanta de pli ol 1000 jaroj en la nordo de sudusona ŝtato Arizono, maizo estas ne nur baza ĉiutaga manĝaĵo sed ankaŭ trezora donaco heredigita al ili de Patrin-Tero kaj pro tio simbolo de la vivo mem.

Kiam aperas la lasta maizrikolto de la somero la hopijaj familioj bakas multe da sukermaizospikoj kaj ilin ankoraŭ surspike sekigas, por uzi ilin dum la longaj venontaj monatoj. Sciencaj eksperimentoj komprenigas ke, pli bone kaj pli efike ol alimaniere sekigita maizo, la hopia bakita maizo konservas valorajn mineralojn kaj vitaminojn. La hopia maizo konserviĝas prefere surspike dumvintre pro la kialo ke malamikaj insektoj pli facile invadas provizojn da elspikigitaj maizograjnoj ol tiujn restintajn surspike.

Dum la viroj laboras en la kampoj aŭ sekigas la kolektitan maizon sur la domtegmentoj (necesas ofte turni la maizon por ke ĝi bone kaj egale sekiĝu), la virinoj plenumas aliajn primaizajn taskojn. Ili devas eligi la malnovan ankoraŭ neuzitan maizon el ĉiuj konservujoj por purigi tiujn lastajn kaj ilin ŝmiri per gipso antaŭ ol tien enigi la novan maizrikolton. Post plenigo de la konservujoj per la nova rikolto la virinoj aldonas supre la restaĵojn de la malnova rikolto celante eluzi ilin antaŭ ol komenci uzi la novan provizon.

Pro tio ke, en la tradicia kuirreceptaro multegas maizmanĝaĵoj, la hopiinoj devas disponi pri konstanta kaj abunda provizo de maizfaruno. Kutime ili mem ĉiutage dum longaj horoj permane mueladas maizgrajnojn, uzante paron da muelŝtonoj tiom valoraj kaj tiom alttaksataj ke oni heredigas ilin de generacio al generacio.

La unua ŝtono ('manŝtono') estas cilindroforma kaj pugnodimensia. Oni tenas ĝin en la mano kaj frotadas sub ĝia malsupra ekstremaĵo la muelotan maizon. La dua ŝtono ('kontraŭŝtono') estas longa, plata, tabulsimila ŝtono havanta meze de ĝia supraĵo malprofundan kavon en kiun oni metas la maizon kaj kontraŭ kiu oni frotigas la manŝtonon, tiel pulvorigante la intere kuŝantajn grajnoj. La kontraŭŝtono staras ĝenerale surgrunde kaj la muelantino kaŭras surgenue antaŭ ĝi por efektiviĝi la malfacilan mueladon.

Kutime en hopijaj domoj tri diversaj kontraŭŝtonoj apude viciĝas: unua ŝtono por fajna faruno, dua por mezfajna faruno, kaj tria por preskaŭ kruda faruno. Avinoj komencas instrui al siaj nepinoj ekde la plej juna aĝo la scipovon farunigi maizon por ke ili bone kaj taŭge kaj senhelpe mueladu okaze de iliaj seksmaturecaj ceremonioj kaj por ke ili poste fariĝu bonegaj edzinoj kaj patrinoj.

Ne malofte maizmuelado fariĝas socia evento okaze de kiu pluraj knabinoj kunvenas por mueladi samtempe kaj samritme dum avo aŭ onklo kantas ritmajn folklorajn kanto-rakontojn. Kelkfoje apud la knabina laborejo troviĝas eta fenestro tra kiu kuraĝa amunto kapablas amindumi ŝatatan muelantinon dum ŝi laboras. Se plaĉas al ŝi la ampretendanto, ŝi konsentas iom babiladi kun li, sed se li malplaĉas, ŝi vidigas sian malaprobbon ĵetante maizfarunon kontraŭ lin.

Ofte oni konstruas super la muelad-areo bretojn sur kiuj oni konservas en korboj aŭ potoj la jam muelitan maizon. Kiam hopijaj familioj serĉas edzinkandidaton por ŝatata filo, ili ne forgesas juĝi la estontan laborvaloron de la knabino laŭ la kvanto de la surbrete konservita maizfaruno, pri kiu ŝi persone kaj propramane respondecas.

Hodiaŭ la situacio multe ŝanĝiĝas pro la komercaj kuiriloj kaj kuirprovizoj, kiuj tiom facile aĉeteblas kaj uzeblas. Flavan jam muelitan maizfarunon ekzemple Hopioj povas aĉeti ĉe sur- kaj eksterrezervejaj mangajvendejoj. Aliajn maizojn oni povas facile mueladi hejme per elektraj mueliloj kaj mangajmiksiloj. Tamen la Hopiinoj ankoraŭ preferas manmueladi, per manŝtono kaj kontraŭŝtono, siajn proprajn blankan kaj bluan maizojn. Plurjarcentaj duonreligiaj kuirtradicioj ne facile anstataŭiĝas sur la tablomontoj de norda Arizono, kie de generacioj staras la ŝton-kaj-adobaj tavoloj de la hopia gento.

Hopioj* - hopik, Dél-Amerikában élő indián népcsoport

1. Hogyan konzerválják a hopik a kukoricát?	3 pont
2. Mi az előnye ennek a tárolási módnak?	2 pont
3. Hová kerül aratás után a tavalyi kukorica és miért?	4 pont
4. Mit tudunk meg a kukorica őrléséhez használt második kőről?	4 pont
5. Hogyan történik az udvarlás kukoricaőrlés közben?	4 pont
6. Mi változott és mi maradt meg a házi őrlés hagyományából?	3 pont

Olvassa el a hiányos szöveget figyelmesen, majd egészítse ki értelemszerűen a szöveg alatt található szavakkal / szóösszetételekkel! A megfelelő szó / szóösszetétel betűjelét írja a lap alján található táblázatba a számok alá! Felhívjuk figyelmét, hogy 2 betű fölösleges.

En la sidejo de la Eŭropa Komisiono oni solenis la lingvotagon ___0___ pri „la neceso lerni kaj praktiki fremdajn lingvojn en Eŭropa Unio”. Oni prezentis la „plej multlingvajn tradukistojn” de la Komisiono, interalie la grekon *Ioannis Ikonomou*, ___1___.

Ĉeestis la konferencon ankaŭ *Seán Ó Riain*, ___2___ rakonti al la ĵurnalistoj pri la ambicia esperantista projekto Lingvolanĉilo, ___3___ por enkonduki infanojn al studado de fremdaj lingvoj. Jen lia resumo:

„Mi estis inter la kvar tiel-nomataj „poliglotoj”, kiuj estis invititaj de la Komisiono prezentiĝi, ___4___ kaj povas traduki el aliaj ses. Pro tio, mi havis la okazon plurfoje mencii Esperanton. Ekzemple, la Ĝenerala Direktoro de la traduk-sekcio de EU, sinjoro *Lönnroth*, demandis al ni ___5___. Ni parolis pri la pola kaj pri Esperanto.”

Anticipante la lingvotagon, la Eŭropa Komisiono eldonis 15-paĝan dokumenton pri multlingveco kiel „rimedo por Eŭropo kaj komuna sindevigo”. Jam en la lingvotago, la 26-an de septembro, la respondeca komisionano *Leonard Orban* partoprenis forumon ___6___ en Francio. Dum la forumo oni diskutis pri la agado de la EU-ŝtatoj ___7___. Centra temo de la forumo estis la „pozitiva influo de multlingveco al evoluo, kresko kaj sento de komuneco”.

La oficiala celo de la Eŭropa Tago de Lingvoj estas atentigi la ĝeneralan publikon ___8___, konsciigi ĝin pri la ekzisto kaj valoro de ĉiuj lingvoj parolataj en Eŭropo kaj aldone ___9___. Tamen mankas daŭre en la oficialaj strukturoj de la Eŭropa Unio komuna opinio pri tio, ___10___.

- A) ĉar mi parolas sufiĉe flue ok lingvojn
- B) kiu celas uzi Esperanton
- C) kiu estis la plej malfacila kaj la plej facila lingvo, kiujn ni lernis
- D) kiu kaptis la okazon
- E) kiu parolas 32 lingvojn
- F) kiujn lingvojn lernu eŭropanoj
- G) kiu taŭgas por internacia komunikado
- ~~H) per gazetara konferencoj~~
- I) popularigi la tutvivan lingvolernadon
- J) pri la graveco de lingvolernado
- K) pri multlingveco en la universitato *Sorbonne*
- L) por plibonigi la lingvoscion de la civitanoj
- M) por pli bona eŭropa interkompreniĝo

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
H										

II. Íráskészség

Íráskészség 1

Maximális pontszám: 20

Írja le gondolatait idegen nyelven az egyik témáról úgy, hogy minden irányítási szempontra térjen ki! (Az irányítási szempontok sorrendjét nem kell betartania.) Fontos, hogy összefüggő szöveget hozzon létre. Tartsa be a levél formai előírásait (dátum, megszólítás, üdvözlő formula, aláírás)!

Terjedelem: 20-22 sor

Kérjük, hogy a feladat megoldása során – a titkos adatkezelés érdekében – ne használja saját adatait!

I.

Egyik barátja/barátnője nemrég plasztikai műtéten esett át: megoperáltatta az orrát, mert túl nagy-nak találta. Azóta sokkal jobban érzi magát a bőrében, valósággal kivirult. Ön nem érti igazán a döntését, úgy véli, hogy egyáltalán nem lett volna szükség erre a beavatkozásra. Most levélben számol be a történekről külföldi ismerősének.

- Jelzi, hogy mi készítette Önt a levélírássra, és elmeséli az esetet.
- Felidézi, hogy mivel indokolta az illető a döntését.
- Elmeséli, hogyan fogadta a környezete, amikor megjelent az új arcával.
- Leírja, mit szólna az Ön családja, baráti köre, ha megváltoztatná a külsejét.
- Kifejti véleményét a manapság tapasztalható "szépségkultuszról".

Vagy:

II.

A TV5 műsorán látott egy riportot, amely a fiatalok körében tapasztalható erőszakról szólt. A jelen-ség napjainkban egyre aggasztóbb méreteket ölt, különösen a nagyvárosok külterületein. A riport végén a műsorvezető megadta az adás címét, arra kérve a tévénézőket, hogy írják meg a témával kapcsolatos véleményüket. Ön most levelet ír a műsor szerkesztőségének.

- Utal az Ön által látott adásra, annak tartalmára.
- Leírja, hogy Ön szerint mivel magyarázható az erőszak terjedése, milyen megnyilvánulásai vannak, kik az elkövetők, kik az áldozatok.
- Elmesél egy olyan esetet, amikor közvetlenül szembesült az erőszakkal.
- Megírja, hogy véleménye szerint hogyan lehetne megoldani ezt a problémát.
- Javasol a szerkesztőségnek egy másik égető témát, amellyel érdemes lenne foglalkoznia.

Olvassa el az alábbi állítást, majd fejtse ki a véleményét az állításról idegen nyelven 12-15 sor terjedelemben.

Nuntempe ekzistas ĉirkaŭ 3000 lingvoj. De jaro al jaro mortas etnaj lingvoj. Tio estas grava perdo por la homaro. Kio estas ties kaŭzo? Kiel eblas tion preventi?

III. Közvetítés

Közvetítés 1

Maximális pontszám: 15

Foglalja össze az alábbi szöveget idegen nyelven – a megadott szempontok alapján – 8-10 sorban úgy, hogy összefüggő szöveget hozzon létre!

Fordítsa le az alábbi szöveget magyarra!

Kiam mi fariĝis esperantisto, mi estis junulo kun multe da amikoj en mia familia, profesia kaj hobiaj rondoj. Sed la amikecoj estis supraĵaj, ĉar en la fundo de mia koro mi malkonsentis kun la plimulto de ili. En la Esperanto-klubo en Antverpeno, mi trovis maljunulojn, sed ili lasis al mi agadi laŭplaĉe. Mi fondis junularan grupon, kies regulojn mi difinis, kaj mi ekgvidis kurson sen iu ajn kontrolo de pli sperta instruisto. Mi apenaŭ petis helpon aŭ konsilojn, sed mi ankaŭ ne ricevis klarajn instrukciojn.

La pli aĝaj membroj precipe kontentis, ke mi faras ion. Rerigardante al tiu periodo, mi bedaŭras, ke okazis preskaŭ neniu transdono de la spertoj. Mi elspezis multan energion por refari la erarojn de la antaŭuloj.

Kvankam Esperanto estas komunikilo por eviti miskomprenojn kaj devus konduki al pli da feliĉo, mi rimarkis, ke multaj aktivuloj ĉagreniĝas ĝuste pro sia agado. Kun multaj personoj mi interŝanĝis ideojn pri la eblaj kialoj de seniluziiĝo.

Iom post iom fariĝis klare por mi, ke la ĉefaj fontoj de ĉagreno estas la individualismemo, la nerealaj esperoj, kaj la neadaptiteco al la nuntempo. La aktivuloj devas al kutimiĝi al interkonsiliĝado pri ĉiuj siaj iniciatoj, al interŝanĝo de bonaj kaj malbonaj spertoj, kaj al la akcepto de komune ellaboritaj reguloj.

